

**Eduard Vilde nimelise kolhoosi
ja
Vinni Näidissovhoostehnikumi
majanduslikud
ning kultuurialased sidemed
vennasvabariikide
ja teiste riikidega**

**Koostanud: Tiit Jors,
Viru-Jaagpi 8.klassi õpilane**

**Juhendanud: Alise Vaasma,
Viru-Jaagupi 8-klassilise kooli õpetaja**

1983

Materjali andnud Vinni Vallamuuseumile paljundamiseks pr. Valentine Jors. Suur tänu Teile!

Arvutisse trükinud: Hilje Pakkanen, Vinni vallamuuseumi juhataja
2021.a oktoobris

Igas kollektiivis, olgu ta siis nii väike või suur, on vaja sõbralikke suhteid, et töö võiks edukalt laabuda. Nõnda on kodus, koolis, majandis ja ka meie suurel kodumaal NSV Liidus, mille moodustamise 60. aastapäeva äsja tähistasime.

Olen oma kelves eelnevas kodu-uurimistöös jälginud kahe majandi tegevust mitmest küljest: töötajate osavõttu ühiskondlikust-kultuurialasest tegevusest, laste osavõttu suvisest tööst ja elanike kodutunnet, majandite tavasid. Tänavu tahan lõpetada majandite vaatluse sellega, et analüüsini majanduslikke ja kultuurialaseid sidemeid teiste liiduvabariikidega, teen kekkuvõtte teistest rahvustest töötajate kodunemisest ja tööalasest aktiivsusest.

Ka mina sain seda tööd teha ainult selle tõttu, et mind abi tasid paljud majandite töötajad: Vinni NST-st sm-d Ester Pihlak, Tamara Reissaar, August Kondoja, K.Anton; Ed. Wilde nim. kolhesisist L.Hein, Palm, E.Tikep, R.Kriisa, R.Tenson. Küsimustele vastasid teistest rahvustest Vinni NST töötajad.

Tänan neid selle mõistva suhtumise ja abi eest.

2

Ed. Vilde nimeline kolhoos, mida juhib aastaid sm. Erich Erilt, on tuntud majand oma tööka rahva, silmapaistvate saavutustega mitte ainult põllumajanduses, vaid ka karusloomakasvutes, kalamajanduses, veini valmistamises. Et midagi toota, peab olema selleks vahendeid. Meie põllumched eskavad kasvatada vilja ja kartuleid, kuid rauamaaki meil ei leidu, ei ole ka traktoritehaseid. Eks siis aitavadki vennasvabariigid. Põldudel põöravad maakanarat Minskist, Leningradist, Harkovist pärit traktorid. Põllulaevad - kombainid, mis meil vilja lõikavad ja peksavad, pandi kokku Rostovis. Autod, autokraanad onmeile jõudnud Lvovist. Otseseid sidemeid tehastega pole, sest masijaotab EPT. Oma vilja ja kartuliga otseselt ei kauple ega vaheta. Farmiseadmetega aga koguni on meid varustanud Saksa DV.

Mitmekesised on karusloomafarmi sidemed meie suure kodumaa kaugete paikadega. Naaritsad, hõberebased, sinirebased on kaunid ja tulutoovad loomad. Nende eest tuleb hästi hoolitseda, et nahk väärthuslik oleks. Kus töötatakse siis ka selle nimel, et Pajustis saaks karusloomi kasvatada?

Farmi majandusinventarist on hakklihamasinad, kondipurustjad, vaakumkeedukatel pärit Veroneži obl. Ertili masineehitustehasest. Kõrgsurvekatel (aurutekitaja D954) valmistati Leedus. Külmhoone kompressorid monteerisid Moskva tehase "Kompressor" töölised. Farmis ei saa töötada autodeta. Farmi teenindavad GAZ-52 ja GAZ-53 on saadud Gorki ja "Moskvits 412" Moskva autotehasest, traktorid Valgevenest.

Karusloomade puuride jacks on tarvis tugevat vörku, mida tuuakse Novomoskovski vörgetehasest. Tavalise tsingitud aiavõrguga varustab Rakvere ETKVL TK "Rakvere" vörgetsehh. Oma liiduvabariigi Kiviõli kombinaat toodab madalsurve katlaid, Kiviõli an-

nab ka masuutkütuse. Rakvere Metsakombinaadist saab puitvilla, väiksemat majandusinventari EPT baasidest. Peale masinate ja inventari on tarvis ka loomadele toitu. Peamine sõt laekub Tallinna, Tartu ja Rakvere Lihakombinaatidest, kuid kala saab läbi Tallinna Kalaturustuskontori kaugelt Ameerika, Kuuba, Argentiina jt. vetest III gruupi peenkala all. Ka kaugest Vladivosteki kalatoöstusest jäätmel on joudnud meieni. Murmanskit on pärit moivasaadetised. Vähesel määral saab turska Läänemere basseinist Saaremaalt kalurikolhoosist "Saare kalur", Kirovi nim. kalurikolhoosist ja rannakolhoosist "Oktoober".

Söödapärmiga varustab Tallinna Paberi- ja Tselluloosi Kombinaat, samuti Leningradi oblast, presspärm Tartu Leivatehasest, õllepärm Tartu Õllevabrikust. Kui nisukliide, kombikormi, loomarasma, maksa, täispiima ja juurvilja varustamisega tulevad toime Eesti NSV majandid v.a. sibul, seda varutakse ka Vene NFSV-st, Ukrainast ja mujalt. Siidiussinukke (koekoneid) saab ainult lounast liiduvabariikide siiditehastest. Vitamiinid on pärit Moskva obl., Tsehhoslovakkiast ja katkuvastane vaktsiin USA-st.

Ka toulomi endid tuuakse põhikarja täienduseks mujalt. Nii on ostetud sinirebaseid Leningradi oblastist "Zarja" sovhoosist, Läti NSV "Jugla" karusloomakasvatusest, naaritsaid, ja Läti NSV "Madonna" sovhoosist hõberebaseid.

Sidemed ulatuvalt välisriikidessegi: nii on tõusinirebaseid ostetud otse Norrast Flotini farmist.

Ise on majand müünud tourebaseid Tjumeni oblastisse.

Et edukalt tööd organiseerida, on tarvis vahetada kogemusi. Nii on karusloomakasvatust juhtiv E.Tikop viibinud Novesibirskis "Akademgorodokis" geneetikaalasel kuuajalisel seminaril, aga ka Moskva ja Leningradi külmhoonetes nahkade sorteerimisalastel seminaridel, üleliidulistel neupidamistel Moskvas ja Rahvamajan-

duse Saavutuste Näitusel, kus paviljonis "Zverovedstvo i krolikovodstvo" eksponeeritakse ka Ed. Wilde nim. kolhoosi karusloomakasvatajate karusnahku ja jagatakse töökogemusi.

Nii näeme, et ühendusniidid jooksevad Pajustist Vladivastokini ja kaugete lõunanaabrite- siidikasvatajateni välja.

Ed. Wilde kolhoosil on laialt tuntud Aravuse kalamajand. Kauanilt kujundatud maastik, forellide basseinid kutsuvad vaatama - imetlema nii lähedalt kui kaugelt tulnud uudistajaid. Vaevalt oskavad ekskursandid ja oma majandigi töötajad ära arvata, kelle abile toetudes kasvatatakse kala ja kellele omalt poolt turustatakse saadusi.

Aravuse kalamajand on põhiliselt spetsialiseerunud forellimara ja tootmisele.

Sõödad ja sõödakomponendid forellimaimudele ja vastsetele: startersõödad põhiliselt Läti NSV "Baug" kalurikolhoosist, krilli ja krillijahu, samuti külmutatud kala Kaug - Ida Koondiselt "Dalvestrōbprom", vitamiinid, vitaminiseeritud kalamaksaoli jm. saabuvad NSVL Meditsiinitööstuse Ministeeriumi Šelkovski vitamiinitehasest ja Saksa DV-st. Tsentraliseeritult saab sõödakomponente mitmetest liiduvabariikidest.

Kalapüügivahendid, seadmed, inventar (võrgud, kummiülikonnad, laboratooriumi seadmed, prožektorid, väiketraktorid) saabuvad teistest liiduvabariikidest tsentraliseeritult.

Et Aravusel kasvatatakse põhiliselt kalamarja, siis seda müükse ka teistele kalakasvatustele kuni 10 miljonit viljastatud marjatera aastas.

Marja saavad: Tseljabinski kalakasvatuskombinaat, Läti Kalamajanduse Valitsuse kalakasvatused "Baug", "Satini", "Upesciems", "Carnikova" jt., Murmanski kalamajand ("Murmanrōbprom"), Gruusia NSV Tbilisi Kalamajanduse Valitsus, Leedu NSV mõned kalamajandid, Leningradi oblasti "Ropsa" kalamajand, Üleliiduline Tiigi-

kalakasvatuse Uurimise Instituut (katsemajand), Koondis "Sevröba" jt.

Peale kalamarja saadetakse lennukiga 120000 forellimaimu Tseljabinski kulakombinaadile aastas. Nagu karusloomade nii ka kalakasvatajad kogemuste vahetamise eesmärgil käivad ise teistel külas ja võtavad vastu külalisi. Aravuse rahvas on käinud Leningradi oblasti "Ropşa" kalamajandis, Adleri kalakasvatuskombinaadis, Moskva Rahvamajanduse Saavutuste Näituse kalakasvatuse paviljonis. Seal on olnud Ed. Vilde kolhoosi ekspositsioon juba 6 a.

Aravusel on käidud kogemusi omandamas Lätist, Leedust, Murmanskit Gruusiast, Dnepropetrovskist, Tseljabinskist, Kaug-Idast. Korduvalt on viidud Aravusel läbi kalakasvatajate üleliidulisi noupidamisi, seega on mingil määral suhteid kõikide Nõukogudemaa kalamajanditega.

Ed. Vilde nim. kolhoosil on ka "Võhu veinitehas, mille sidemed on päris laialdased. Toorainet saab "Võhu" mitmest kandist: Leningradi oblastist - õunu ja marju, Pihkva oblastist - õunu, marju ja pihlakaid, Karjalast - pihlakaid, Lätist, Leedust, Ukrainast ja Valgevenest - õunu ja marju.

Valmisteodangu turustab kolhoos koduvabariiki ja Karjala ANSV-sse Saraatovisse, Leningradi oblastisse, Pihkvasse, Baškiiri ANSV-sse.

Juba aastaid on majandi puidutsehh oma valmistasutud mööblit lähetanud Moskvasse.

On rõõmustav, et meie väikese liiduvabariigi majand suhtleb nii paljude teiste linnade, oblastite ettevõtetega. Me pole ainult võtjad ega andjad, vaid sõbralikud ühe suure pere liikmed, kes meelsasti jagavad ka kogemusi, et paremini töötada ja toota.

Ed.Vilde nim. kolhoos on üks neid majandeid meie vabariigis, kes võtab sageli vastu külalisi küll Nõukogude Liidu igast liiduvabariigist, küll välismaalt. Seda tingib eeskätt majandi mitmepalgeline majandus ja suurepäraselt restaureeritud Rägavere mõis, kus on meeldiv esineda väikestel külaliskollektiividel.

Võistluspartneriks on Läti NSV Lenini nim. kolhoos, kellega on tihedamad kontaktid. Kolhoos organiseerib lennureise meie maa kaunite paikadega tutvumiseks, töötajate puhkuseks.

1982.a. käis Krimmis 30, Gagras 30. Kissinjovis 15 inimest, 2 õpilast (Kaili Mägi ja Marika Borozdina) viibisid Gruusias Tshakaia pioneerilaagris.

Ed.Vilde nim. kolhoos ja Vinni NST on naabermajandid. Vinni NST-d iseloomustab pöldude suur saagikus, mis on sihikindla töö tulemus. Vinni NST direktoriks on sotsialistliku töö kangelane sm. Heino Kallaste.

Vinni NST majanduslikud ja kultuurialased sidemed teiste liiduvabariikidega on tihe. Vinni, Viru-Jaagupi, Küti ja teiste osakondade pöldudel mürisevad traktorid, mis kannavad Vladimiri, Harkovi, Lipetski, V.I.Lenini nimelise Minski, Kirovi nimelise, Altai, Volgograadi ja Tseljabinski Traktoritehase märki.

Vinni traktoristid vaatavad ja tunnevad oma raudhobu märki, aga kas Harkovi ja teiste traktoritehaste töölised teavad, et nende kokkumonteritud traktorid künnavad Eestimaal Vinni NST-s pöldi.

Ei piisa pöllutoödeks ainult traktoritest. Suure töö teevad sügisel ära kombainid. Teraviljakombainid "Niva" saadetakse Vinni meestele Rostovi tehasest, "Keles" aga jõuab kohale Taganrogist. Kombainide mootorid aga saadetakse sinna Harkovi tehasest. Silokombainid, liikurniidukid, kartulikoristuskombainid, heinapressid saadetakse Saksa DV firmalt "Fortschrift", Soome firma "Vlö" saabab kaarutajaid, Ungarist saabuvad väikesed iseliikuvad elektrilised söödajagajad, Tsehhoslovakkiast saab veel miniratastraktoreid.

Farmidesse minevad seadmed (pumbad, kütteagregaadid, ventilaatorid, söödasegajad jne.) valmistatakse põhiliselt Röbnitski, Sverdlovski, Jaroslavli, Svesski ja Lermontovi nimelises tehasest. Lüpsifarmide seadmeid saab Saksa DV firmalt "Fortschrift" ja Läti NSV-st. Heinajahuvabriku seadmed saadetakse suures osas Läti NSV Rogivisski tehasest, Saksa DV-st ja Poola RV-st.

Ei kujuta ette, kuidas tuleksime toime tänapäeva külas, kus

on nii vähe põlluharijaid jäsnud, paljude liiduvabariikide koostööta.

Tihedad sõprussidemed on majandil sotsialistliku võistluse partneritega Läti NSV Dobele rajooni Vecaice õppe-katse näidismajandiga. Sõlmitud on lepingud, kus on otsustatud:

- 1) organiseerida sotsialistlikku võistlust majandusliku tootmise harudes
- 2) vahetada delegatsioone vähemalt üks kord aastas.
- 3) informeerida mõlemat kollektiivi tootmise resultaatidest.
- 4) vahatada isetegevuskollektiive
- 5) kogemusi vahetada majanduse paremaks arendamiseks

Sotsialistliku võistluse osas vörreldakse teravilja, kartuli, liha, piima ja munade tootmist.

Pikaajaline sõprus seob Vinni NST-d Gruusia NSV Tshakaia rajooni Gedzeti teekasvatussevhoosiga. Igal aastal vahetatakse delegatsioone, toimuvad sõpruskontserdid, tähtpäevade puhul önnitletakse südamlikult. Gruusia delegatsioonid on tavaliselt 25 - 30 inimest. Vinni rahves organiseerib külalistele ekskursioone küll Tallinnasse, Lahemaale.

Et grusiinlased kasvatavad teed, vinnilased aga teravilja ja kartulit, siis nõnda sotsialistlikke kohustusi võtta ei saa, küll aga saab mõõtu võtta enda võetud kohustuste täitmise, töötajate puhkuse organiseerimise ja isetegevuse osas.

Sõprusleping ja delegatsioone vahetatakse ka veel Ungari RV Szolnoki komitaadi Kesktisza majandiga.

Vinni NST võtab sageli külalisi vastu, sest siit on õppida ligidalt ja kaugelt tulnui. Vinni rahvas mitte ainult ei tööta hästi, vaid tegutseb aktiivselt ka kultuurivallas: a/ü klubis tegutsevad nii lapsed kui ka täiskasvanud. Esineda tulub palju: küll oma majandi töötajatele, küll kulla tulnutele, küll väliskülalistele. Hoolega valmistutakse kohtumisteks sõprade-võistluspartneritega.

Sõpruskontserdid toimuvad üks kord aastas seal majandis, kus tehakse sotsialistliku võistluse kokkuvõtted. Kollektiividest on Gruusia NSV-s ja Läti NSV-s esinemas käinud naisansambel "Angervaks", instrumentaalansambel, rahvatantsu ja liikumisrühm, meesansambel.

1982.a. jooksul külastasid Vinnit:

- * Moskva delegatsioon,
- * NSV Liidu Kultuuriministeeriumi töötajad,
- * Läti NSV Dobele raj. naisaktiiv,
- * Läti NSV propagandistid?
- * Kasahhi NSV valitsusdelegatsioon,
- * Kasahhi NSV kunstimeistrid.

Välisdelegatsioonidest:

- * Lõuna-Ameerika naiste delegatsioon,
- * Soome
- * Saksa DV - delegatsioonid
- * Ungari

Peale kollektiivide on individuaalsed sidemed spetsialistide ja juhtkonna vahel.

Eelmisel aastal tegin oma uurimistöö kokkuvõtte Vinni NST töötajate kohta rahvuste järgi. Kus aga keegi sündinud oli, kuidas Vinni kogunenud, missugused on tulevikuplaanid, nendele küsimustele püüdsin tänavu leida vastuse.

Kasutades eelmine aasta uurimistööde andmeid, on Vinni NST-s 1095 töötajat, neist eestlasti 799 ja teisi rahvusi kokku 296:

neist	Venelasi	177
	ukrainlasti	42
	soomlasti	48
	valgeveneli.	10
	leedulasti	1
	lätlasi	1
	sakslasi	2
	türklasi	2
	tsetseene	2
	tsuvaasse	2
	karjalasi	5
	mustlaseid	1
	poolakaid	1
	juute	2

Teistest rahvustest töötajad moodustavad 27 % s.o. üle 1/4.

Nii on nende osa majandi arengus suur.

Erinevatest rahvustest inimesed on Vinni tulnud väga kaugelt. Ainult 29 neist on sündinud Eestis: Tallinnas 1, Tartus 3, Pärnus 2, Jõgeval 5, Rakveres 5, Kohtla-Järvel 5, Narvas 2, Kiviõlis 4, Paides 1, Võrus 1.

Kus on ülejaänute sünnikodud?

Lenigradi obl.	76
Kaluuga obl.	1
Karjala ANSV-s	28

Saraatovi obl.	2
Tomski obl.	5
Tuula obl.	2
Smolenski obl.	2
Jaroslavli obl.	1
Tjumeni obl.	2
Bratskist(Irkutski obl)	1
Pihkva obl.	23
Nevgorodi obl.	18
Kostroma obl.	1
Vologda obl.	18
Moskvast	5
Veroneži obl.	3
Tsitaast	2
Ivanâve obl.	4
Krasnejarski krai	2
Novesibirski obl.	2
Stavropoli krai	3
Gorki obl.	4
Komi ANSV	1
Bâskiiri ANSV	1
Rjazanist	1
Rostovi obl.	2
Penza obl.	1
Sverdlovski obl.	1
Kalinini obl.	2
Hakassi auton.obl.	1
Omski obl.	5
Permi obl.	1
Tsuvaâsi ANSV	1
Brjanski obl.	2

Arhangelsk	1
Krasnodari krai	1
Donetskist	1
Dnepropetrovskist	1
Krimmi obl.	1
Smerinka (Vinnitsa obl.)	1
Harkovist	1
Kiievist	4
Poltaava obl.	2
Krasnedenist	2
Voresilovgradist	1
Rovenski obl.	1
Hersoni obl.	2
Tserkassi obl.	1
Nikolajev	1
Gomeli obl.	2
Vitebski obl	6
Brestist	2
Minskist	1
Kasahhi NSV	1
Ekibastuzis	1
Leedu NSV-s	1
Patšimski raj.	1
Kurganist-Šadrinski	1
Sahtaminskis	1
Stalinevadis	1
Tsakarpatskis	1
Soomes	

Nagu andmetes selgub, on Vinnis leidnud uue kodu 62 eri piirkonnast inimesed. Küll on olnud kauge põhi, küll lõunapiirkond sünnikohaks.

Mis on toonud inimesedk küllaltki karmi kliimaga Eestimaale? Saatsin küsituslehed kaugelt tulnuile ja vastustest võis lugeda, et mõned sattusid siia sõjakeerises, kõige arvukam osa joudis Vinni maile tuttavate või sugulaste läbi: oldi kirjavahetuses, tuli külla ja jäädigi paigale. Noormehed sattusid sõjaväeteenistuses Eesti NSV-sse, tutvusid, abiellusid ja lõidki uue kodu.

Miks jäädi paigale?

Eranditult kõigile meeldib asjalik töökorraldus, suhteliselt head körteritingimused, korralik töötasu, voimalus saada erialast tööd, juhtkonna lugupidav suhtumine oma tööd korralikult tegevatesse, sobralik kollektiiv. Oma osa on ka linna ligiduses, kus eesti keelt mitteeskajate lapsed saavad käia Rakvere II Keskkoolis. Mitte keegi vastajatest ei kavatse töökohta vahetada. Töötatakse paljudel erialadel: autojuhid, lüpsjad, loomakasvatjad, linnutalitajad, keevitajad, traktoristid, karjakud, sepad, maalrid, mehhanisaatorid, põllutoölised, lasteaia töötajad, aiandusbrigaadi liikmed, koristajad.

Tööstaaž on väga erinev: vanematel inimestel isegi üle 35 aasta, noorematel alla 5 aasta.

Töötajad, kes kauem on siin elanud, on õppinud ära eesti keele, nende lapsed õppisid eestikeelses koolis, omandasid eriala, on omaks võtnud siinsed tavad. Hiljuti Eesti NSV-sse saabunud valdavad halvasti eesti keelt, nende lapsed õpivad Rakvere II Keskkoolis, kuid omavad teatud määral ka eesti keele. Huvitav on märkida, et 9 kuud tagasi elama asunud tsetseen pani oma noorema poja Viru-Jaagupi 8-kl. Kooli, kuigi vanem poeg õpib Rakvere II Keskkoolis.

On meeldiv tödeda, et erä rahvustest vanemate lastele on mängand koduks saanud, siit omendatud keskhariduse baasil on olnud võimalik õppida alasid, milleks on kutsumus. Nii on lapsed mängisse tööle tulnud, läinud õppima Tallinna, Leningradi, üks

traktorist kirjutab, et tütar lõpetas Tallinna Koreograafiaakooli ja töötab "Estonias" balletiartistina.

Enamusel on säilinud sidemed sünnikohaga, sugulastega, käiakse puhkuse ajal küljas. On ka neid, kellel enam kedagi lähedasi eemal pole ja nii ei ole ka kusagile sõite ega kellelegi kirjutada.

Huvitav on ühe valgevenelase saatus, ta sündis 1920.a. Vitebski obl. Glubokskoe raj. Golubitsa külas, mis kuulus Poolale. 1938.a. asus lepingu alusel Vinni tööle. Ta meenutab, kuidas joudis Värga jaama, kuhu oli tulnud Vinni mõisa parun ise vastu, et valida välja 36 tüdrukut ja 6 poissi. Lepingu kestvus oli 6 kuud, kuid neiu abiellus eestlastega ning lepingut pikendati. Sündisid lapsed. Algatas söda. Polnud kuhugi enam minna ega tahtnudki Vinnist lahkuda. Nüüd on Eestist saanud kodumaa. Lapsed on täiskasvanud, kõik õppisid eesti koolis ja töötavad lähenemas ümbruses. Ise õppis ta samuti eesti keele ära.

Kõigist rahvustest töötajad täidavad mehiselt endale võetud kohustusi ja nii on autahvlil kõrvuti venelane, eestlane, soomlane jt. rahvustest kodanikud.

Nõnda tunnistati sotsialistliku võistluse võitjateks ja 1982. aasta kutsealade parimateks järgmised töötajad:

parim lüpsja tööjaotuse te - Helvi Raudanen (soomlane)
parim lüpsja tööjaotusega lautades - Jevdokia Jakovleva (venelane)
parim karjak Aleksander Raikerus (soomlane)

Matvei Rougiainen (soomlane)

Ivan Petro (venelane)

parim vasikatalitaja - Niina Luysiinhina (valgevenelane) ja
Anna Shirnova (valgevenelane)

parim uuendnoorkarjatalitaja - Olga Häälme (Eestlane)

parim nuumpullitalitaja - Aino ja Endel Kukk (soomlane ja eestlane)

parim emisatalitaja - Lidia Pitke (soomlane)

parim noorseatalitaja - Jelisaveta Serketti (venelane)

parim muumseatalitaja - Veera Virolainen (soomlane)

parim sõodakoögi kokk.- Sulo Nerkko (soomlane)

parim noor loomakasvataja - Inga Romanenkova (eestlane)

parim traktorist roomiktraktoril - Peeter Puskar (eestlane)

parim traktorist ^{uu} siirte traktorite T-150 ja K-700 klassis -

Uno Järv (eestlane)

parim traktorist ratastraktoril - Aadu Uttendorf (eestlane)

parim noor traktorist - Johannes Kanne (eestlane)

parim põllu-aiatööline - Valentina Smirnova (venelane)

parim remonditoöoline Otto Sepik (eestlane)

parim ehitustööline - Ivan Aleksejev (venelane)

parim autojuht kallurautodel - Aleksander Heiskonen (soomlane)

parim autojuht madelautodel - Jüri Laspere (eestlane)

parim autojuht paakautodel - Räho Rosman (eestlane)

parim noor autojuht - Vjatseslav Oskin (venelane)

Majanditest ja inimestelt saadud andmed näitavad, et Nõukogude-maal elavad ja töötavad sobralikult kõrvuti erinevatest rahvustest töötajad. Ühine mure tööülesannete eeskujuliku täitmise eest liidab kollektiiviks eri keele ja tavadega inimesed. Teadmine, et kuskil kaugel muretsetakse selle eest, et põllule võksid masinad minna, et meie majapidamistes kõlaksid raadiohelid, mängiksid televiisorid, annab meile kindlustunde. Reômsaks teeb meid asjaolu kõik võitlevad selleks et homme oleks rohkem meie maa varustatud toidu jak kõige tarvilikuga, et homme on meie kodumaa tugevam kui eile.

F O T O D.

1. Gruusia NSV Tshakaia raj. Gedzeti teekasvatuse sovhoosi juhtkond sõpruslepingule alla kirjutamas Vinnis 14.02. 1981.a.
a/ü komitee esimees Hurtsilava Mariam (vasakult)
direktor Kurdgeli Albert
komsemoli a/e sekretär Danelia Tamara
parteikomitee sekretär Tsakaia Amiram
2. Vinni NST juhtkond sõpruslepingule alla kirjutamas (vasakult)
komsemoli a/e sekretär Selveig Enkel
a/ü komitee esimees Feliks Klemets
parteikomitee sekretär August Kondoja
direktor Heino Kallaste
3. Grusiinlased - isetegevuslased kontserdil.
4. Grusiinlased ekskursioonil Käsmu surnuaial.

K A S U T A T U D M A T E R J A L I D.

1. Ed.Vilde nim. kolhoosi a/ü komitee esimehe sm. Palmi kiri.
2. Karusloomafarmi juhataja sm. E.Tikopi kiri. ENDEL
3. Aravuse kalamajandist sm. R.Tenson kiri. REIN
4. "Võhu" veinitehasest sm. R.Kriisa kiri. RAIMOND
5. Vinni NST masinapargi kohta andmed sm. K.Antoni kiri.
6. Vinni NST a/ü klubi juhataja sm.T.Reissare kiri. TAHARA
7. Vinni NST direktori käskkiri 18.02.1983.a. nr. 52-k.
8. Vinni NST eri rahvustest töötajate vastused küsitluslehele.

Kirjad säilitatakse Viru-Jaagupi 8-kl.Koolis.

Eduard -Vilde num kolhoosis.

====

1. Kolhoosis on töötajaid - 774
2. Töötajatest on eestlaasi 637 , venelasi 28 ja teisi rahvusi 9
3. Kolhoosis on perekondia - 698
4. Tööstaaž majandis :

25 aastat ja enam	64
kun20 aastat	- 84
" 15 aastat	- 77
" 10 "	-108
" 5 "	- 116
2 3 "	- 175
" 1 "	-150

On töötanud ainult E.Vilde nim. kolhoosis 274
5. Individuaal elamutes elab 151 perekonda
6. Majandi korterites 497 perekonda
7. Majand püüab köik tehe selleks et tublid töötajad majandist ei lahuks. On parandatud töö ja olmetingimusi. Majandil on kaks lasteaeda, kaks sööklat , juuksur ja teeninduspunktid ning ömblustöökoda. Majandi territooriumil asub kolm kauplust ja kaks sidejaoskonda. On parandatud pidevalt töötajate tööttingimusi ja parandatud korteriolusi. Individuaal majaomanikele on tuldud vastu ja antud ehitus ning remondi -materjale. Parematele töötajatele võimaldatakse turismisoite. —
8. Keskmine palk kolhoosnikel oli 1981.a. koos preemiatega 260 .- rubla.
9. Kolhoosnike aiamaa harimine toimub kolhoosi tehnikaga, milline on tasu eest , vanadel ja pensionäridel on maa harimine tasuta.
10. On propageeritud kolhoosnike hulgas individuaal loomapidamist. Inju ehitati individuaal loomapidajatele ühis laut 31 perekonna loomadele. Kuid vaatamata sellele siiski on vähenenud kolhoosnike arv kes loomi peavad.
11. Uuele töötajale esitame sellised nouded: Kõigepealt küsime antud töötaja kohta iseloomustavaid andemeid eelmisest töökohast. Kolhoosi liikmeiks ei võeta kohe uut töötajat vastu, vaid siis, kui selgub, milline töötaja on.

12. Töötaja on tavaliselt huvitatud kui majandisse tuleb millised on korteri tingimused ,kas saab lasteaeda koha , milline on liiklus kooli ja majandi vahel ,kui kaugel on koolid ja viimasel kohal on alles palga küsimus.

13. Majandis on stipendiaate 17

järgmistes koolides :

- Arkna Loomakasvatuse Koolis	- 1
- Räpina Sovhoostehnikumis	- 1
- Maakutsekool nr.27 V-Maaja	- 3
- Kehtna Sovhoostehnikumis	- 1
- Järva-Jaani Maakutsekeskkool nr.1	- 3
- E P A - s	- 1
- Väimela NST	- 1
- Kutsekeskkool nr. 5	- 1
- Vinni NST	- 1
- Kutsekeskkool nr. 31	- 1
- Tihemetsa Sovhoostehnikum	- 1
- H.Pöögelmanni nim. Kutsekeskkool	- 1
- Rakvere Pedagoogika kool	- 1

14. Et majandis töötajate lapsed tuleksid tööle kolhoosi, siis ~~iheks selliseks on see et~~ majand suunab noori edasi õppima vastvasse koolidesse keskeri hariduse saamiseks majandi stipendiaati- tena. On samuti räägitud noortega ja nende vanematega, kui noor lõpetab 8.klassi, et nad oma kogu kolhoosi tuleksid tööle ja antud nõu eriala omamiseks.

E. Vilde
E. Vilde nim. kolhoosi partei- komitee sekretär :

8. jaan 1982.

1982.a.

Nomme mst.

1. Töötajaard majandis — 1095

2. Rahvusete järgi:

6estlased	-	799
venelased	-	177
euraatlased	-	42
soomlased	-	48
valgevenelased	-	121
luedlased	-	1
lätlased	-	1
saksalased	-	2
Türalased	-	2
Tšuvassid	-	2
kay'alased	-	5
mustlased	-	1
poolaavad	-	1
juurad	-	2

3. Järgi on perevaardi?

4. Tööstaaž mere majandis.

25 aastat ja enam	132
Mai 20 " "	140
" 15 "	172

keeni	10	avastat	-	224
"	5	"	-	124
"	3	"	-	184
"	1	"	-	119

5. Individuaalloomutes leedad ?

on andud

6. Majandipõterites - 796 koterit.

7. Kirdas peab majand oma füötajaid horda ja nende parimast töö- ja elanurdingumisest linea?

8. Kiskmine paeln töölitel - 261 - rubla.
Tehistytjatel - 296.-H.

9. Kirdas teimub elanike maa harmine?

10. Kas on loodud võimalused loomade põdamiseks?

misugustes asulates?

Majand soodeestab loomade põdamist loomaõrdamisel
on lubatud kõrvaldes asulates peale ümri allikus.

11. Jätkseguund noüadmised saab majand uuelle füötajale, kus tulub sekkolata otsingu?

Peab alennva elutspermentide ei fausta alkoholi,
kuineb oma eriala.

12. Milist huvitub ermalt fööotiga?

Eramisõigimustest, mugavustega, voldritest, lastarast, kooli asuvaltast.

13. Palju on majaandile ettependiate?

EPÄ - 9

Ped. Tüst. - 1

TRÜ - 2

Kiiekeskoolid

A. Maayekk -	8
J. Jaanik -	10
H. Põõgemaas mõk -	1
Taliväärka - 6	1

Tehnikoolid

Keremaast -	2
Gagarin'ost -	1
Jomda st -	1
Võru ost -	1
Tihemetsa st -	3
Rauva Ped.Kool -	1
Olestrukse st -	1

S I S U K O R D.

1. Sissejuhatus.
2. Ed. Vilde nim. kolhoosi majanduslikud sidemed.
3. Ed. Vilde nim. kolhoosi kultuurialased sidemed.
4. Vinni NST majanduslikud sidemed.
5. Vinni NST kultuurialased sidemed.
6. Vinni NST paljurahvuselise töötajaskonna kodunemisest majandis.
7. Kokkuvõte.
8. Kaardid. *peeedetavad*
9. Fotod. *peeedetavad*.
10. Küsitluslehe näidis.
11. Kasutatud materjalid.